

MINISTERUL MUNCII
ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

Servicii oferite, obiective, termeni și definiții, măsuri de stimulare drepturi și obligații - extras din legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă

Măsurile prevăzute legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă au drept scop realizarea următoarelor obiective pe piața muncii:

- a) prevenirea șomajului și combaterea efectelor sociale ale acestuia;
- b) încadrarea sau reîncadrarea în muncă a persoanelor în căutarea unui loc de muncă;
- c) sprijinirea ocupării persoanelor aparținând unor categorii defavorizate ale populației;
- d) asigurarea egalității șanselor pe piața muncii;
- e) stimularea șomerilor în vederea ocupării unui loc de muncă;
- f) stimularea angajatorilor pentru încadrarea persoanelor în căutarea unui loc de muncă;
- g) îmbunătățirea structurii ocupării pe ramuri economice și zone geografice;
- h) creșterea mobilității forței de muncă în condițiile schimbărilor structurale care se produc în economia națională;
- i) protecția persoanelor în cadrul sistemului asigurărilor pentru șomaj.

În sensul prevederilor legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

I. angajator - persoană juridică sau persoană fizică cu sediul, respectiv domiciliul, în România ori sucursala, filiala, agenția, reprezentanta din România a unei persoane juridice străine cu sediul în străinătate, autorizată potrivit legii, care încadrează forță de muncă în condițiile legii;

II. loc de muncă - cadrul în care se desfășoară o activitate din care se obține un venit și în care se materializează raporturile juridice de muncă sau raporturile juridice de serviciu;

III. persoană în căutarea unui loc de muncă - persoana care face demersuri pentru a-și găsi un loc de muncă, prin mijloace proprii sau prin înregistrare la agenția pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau, după caz, reședința ori la alt furnizor de servicii de ocupare, acreditat în condițiile legii;

șomer - persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) este în căutarea unui loc de muncă de la vârsta de minimum 16 ani și până la îndeplinirea condițiilor de pensionare;

b) starea de sănătate și capacitățile fizice și psihice o fac aptă pentru prestarea unei munci;

c) nu are loc de muncă, nu realizează venituri sau realizează, din activități autorizate potrivit legii, venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință al asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă, în vigoare

d) este disponibilă să înceapă lucrul în perioada imediat următoare, dacă s-ar găsi un loc de muncă.

șomer înregistrat - persoana care îndeplinește cumulativ condițiile prevăzute și se înregistrează la agenția pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau, după caz, reședința ori la alt furnizor de servicii de ocupare, care funcționează în condițiile prevăzute de lege, în vederea obținerii unui loc de muncă.

șomer de lungă durată - persoana care este șomer pe o perioadă mai mare de 12 luni, în cazul persoanelor cu vârsta de minimum 25 de ani și pe o perioadă de 6 luni, în cazul persoanelor cu vârsta cuprinsă între 16 ani și până la împlinirea vârstei de 25 de ani;

tânăr cu risc de marginalizare socială - persoana cu vârsta cuprinsă între 16-26 de ani, care îndeplinește condițiile prevăzute la punctul IV, se înregistrează la agenția pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau, după caz, reședința și se încadrează în una dintre următoarele categorii:

a) se află în sistemul de protecție a copilului sau provine din acest sistem;

b) are dizabilități;

c) nu are familie sau a cărui familie nu îi poate asigura întreținerea;

d) are copii în întreținere;

e) a executat una sau mai multe pedepse privative de libertate;

f) este victimă a traficului de persoane.

tânăr NEET - tânăr cu vârsta cuprinsă între 16 și 24 de ani care nu are loc de muncă, nu urmează o formă de învățământ și nu participă la activități de formare profesională;

stagiul de cotizare - perioada de timp pentru care s-a datorat contribuția de asigurări pentru șomaj atât de către asigurat, cât și de angajator sau, după caz, numai de către asigurat, precum și perioada pentru care persoanele asigurate în sistemul asigurărilor pentru șomaj prin încheierea unui contract de asigurare pentru șomaj au datorat și au plătit contribuția de asigurări pentru șomaj;

asigurat - persoana fizică ce realizează venituri, potrivit legii, și pentru care angajatorul este obligat să rețină și să plătească contribuția individuală de asigurări pentru șomaj, precum și persoana care se asigură prin încheierea unui contract de asigurare pentru șomaj;

indemnizație de șomaj - o compensație parțială a veniturilor asiguratului ca urmare a pierderii locului de muncă sau a veniturilor absolvenților instituțiilor de învățământ care nu s-au putut încadra în muncă;

măsuri de stimulare a ocupării forței de muncă - acele măsuri care au ca scop sprijinirea persoanelor în căutarea unui loc de muncă și, în mod deosebit, a șomerilor pentru a dobândi statutul de persoană ocupată.

Indicatorul social de referință al asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă, denumit în continuare indicator social de referință, reprezintă unitatea exprimată în lei la nivelul căreia se raportează prestațiile bănești suportate din bugetul asigurărilor pentru șomaj, acordate atât în vederea asigurării protecției persoanelor în cadrul sistemului asigurărilor pentru șomaj, cât și în vederea stimulării anumitor categorii de persoane pentru a se încadra în muncă, precum și a angajatorilor pentru a încadra în muncă persoane în căutarea unui loc de muncă.

Valoarea indicatorului social de referință este de 500 lei.

Indicatori statistici privind piața muncii

La nivel național și teritorial situațiile și evoluțiile de pe piața muncii sunt monitorizate, în principal, cu ajutorul unui sistem de indicatori statistici privind:

- a) resursele de muncă;
- b) populația activă;
- c) populația ocupată;
- d) șomerii;
- e) locurile de muncă vacante;
- f) indemnizația de șomaj;

- g) populația ieșită din șomaj prin ocupare, precum și prin părăsirea pieței muncii;
- h) rata șomajului.

Sistemul de indicatori statistici și metodologia de calcul a acestora se stabilesc de Institutul Național de Statistică în colaborare cu Ministerul Muncii și Justiției Sociale.

Important

Angajatorii au obligația să comunice agențiilor pentru ocuparea forței de muncă județene, respectiv a municipiului București, denumite în continuare agenții pentru ocuparea forței de muncă, în căror rază își au sediul, respectiv domiciliul, toate locurile de muncă vacante, în termen de 5 zile lucrătoare de la vacantarea acestora.

Furnizorii de servicii de ocupare acreditați au obligația de a comunica lunar agențiilor pentru ocuparea forței de muncă în a căror rază își au sediul date privind numărul șomerilor mediați și încadrați în muncă.

Angajatorii au obligația să comunice agențiilor pentru ocuparea forței de muncă teritoriale, ocuparea locurilor de muncă vacante care au fost comunicate, în termen de o zi de la data ocupării acestora, în condițiile legii.

Utilizarea Clasificării ocupațiilor din România este obligatorie la completarea documentelor oficiale

Categorii de beneficiari

Beneficiari ai prevederilor prezentei legi sunt persoanele în căutarea unui loc de muncă, aflate în una dintre următoarele situații:

- a) au devenit șomeri
- b) nu au putut ocupa loc de muncă după absolvirea unei instituții de învățământ;
- c) ocupa un loc de muncă și, din diferite motive, doresc schimbarea acestuia;
- d) au obținut statutul de refugiat sau altă formă de protecție internațională, conform legii;
- e) sunt cetățeni străini sau apatrizi care au fost încadrați în muncă sau au realizat venituri în România sau care au drept de muncă pe teritoriul României, conform legii;
- f) nu au putut ocupa loc de muncă după repatriere sau după eliberarea din detenție.

În vederea stabilirii dreptului de indemnizație de șomaj, șomerii sunt persoanele care se pot găsi în una dintre următoarele situații:

- a) le-au încetat raporturile de muncă din motive neimputabile lor;
 - b) le-au încetat raporturile de serviciu din motive neimputabile lor;
 - c) le-a încetat mandatul pentru care au fost numiți sau aleși, dacă anterior nu au fost încadrați în muncă sau dacă reluarea activității nu mai este posibilă din cauza încetării definitive a activității angajatorului;
 - d) le-a încetat raportul de muncă în calitate de membru cooperador, din motive neimputabile lor;
 - e) au încheiat contract de asigurare pentru șomaj și nu realizează venituri sau realizează, din activități autorizate potrivit legii, venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință, în vigoare;
 - f) au încetat activitatea ca urmare a pensionării pentru invaliditate și care, ulterior, au redobândit capacitatea de muncă și nu au reușit să se încadreze în muncă;
 - g) le-au încetat raporturile de muncă sau de serviciu din motive neimputabile lor, în perioada de suspendare a acestora, potrivit legii;
 - h) reintegrarea în muncă, dispusă prin hotărâre judecătorească definitivă, nu mai este posibilă la unitățile la care au fost încadrate în muncă anterior, din cauza încetării definitive a activității, sau la unitățile care au preluat patrimoniul acestora;
- le-a încetat activitatea desfășurată exclusiv în baza unui raport juridic, altul decât cel de natura celor prevăzute la lit. a)-e), g) și h), în considerarea căruia s-a datorat, potrivit legii, contribuția individuală de asigurări pentru șomaj.

Sunt asimilate șomerilor dacă îndeplinesc următoarele condiții:

- a) sunt absolvenți ai instituțiilor de învățământ, în vârstă de minimum 16 ani, care într-o perioadă de 60 de zile de la absolvire nu au reușit să se încadreze în muncă potrivit pregătirii profesionale;
- b) sunt absolvenți ai școlilor speciale pentru persoane cu handicap în vârstă de minimum 16 ani, care nu au reușit să se încadreze în muncă potrivit pregătirii profesionale;

Din sursele financiare constituite în cadrul bugetului asigurărilor pentru șomaj se acoperă, în principal, următoarele cheltuieli privind:

- plata indemnizațiilor de șomaj, precum și a prestațiilor de șomaj aferente drepturilor stabilite de instituțiile competente în materie de șomaj din Islanda, Norvegia, Lichtenstein și Elveția, în condițiile prezentei legi și ale dispozițiilor referitoare la prestația de șomaj prevăzute de

reglementările Uniunii Europene cu privire la aplicarea regimurilor de securitate socială a salariaților, lucrătorilor independenți și membrilor familiilor acestora care se deplasează în interiorul Uniunii Europene, precum și ale măsurilor adoptate, potrivit legii, în aplicarea acestor reglementări europene;

- prestațiile de șomaj plătite de instituțiile competente în materie de șomaj din statele membre ale Uniunii Europene în primele 3 luni sau, după caz, 5 luni de indemnizare și a căror rambursare este solicitată Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, în calitate sa de organism de legătură pentru plata prestațiilor de șomaj, stabilite în temeiul dispozițiilor instrumentelor juridice europene de către instituțiile competente, în condițiile dispozițiilor referitoare la prestația de șomaj prevăzute de reglementările Uniunii Europene privind coordonarea sistemelor de securitate socială;

- plata contribuțiilor pentru asigurări sociale de stat și a contribuțiilor pentru asigurări sociale de sănătate pentru beneficiarii indemnizațiilor de șomaj, stabilite potrivit legii;

- plățile compensatorii acordate potrivit legii;

- taxe, comisioane și alte cheltuieli ocazionate de efectuarea plăților prevăzute la lit. a)-c);

- finanțarea măsurilor pentru stimularea ocupării forței de muncă și a măsurilor pentru prevenirea șomajului;

- finanțarea serviciilor de formare profesională pentru persoanele care, potrivit legii, beneficiază în mod gratuit de aceste servicii;

- finanțarea studiilor, rapoartelor și analizelor privind piața muncii, comandate instituțiilor de specialitate de către Comisia Națională de Promovare a Ocupării Forței de Muncă și de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă;

- organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, inclusiv realizarea de obiective de investiții, dotări și alte cheltuieli de natura cheltuielilor de capital, în limitele prevăzute de lege;

- participarea la activitatea unor organizații internaționale, inclusiv plata cotizațiilor pentru afilierea la acestea;

- aplicarea măsurilor în vederea recuperării debitelor;

- cofinanțarea unor proiecte privind modernizarea serviciilor de ocupare și formare profesională pe baza unor acorduri internaționale;

- cofinanțarea unor programe privind stimularea ocupării forței de muncă;

- finanțarea contribuției naționale pentru implementarea proiectelor derulate în cadrul programelor operaționale finanțate din instrumente structurale, precum și a măsurilor pe piața muncii de natura serviciilor și alocațiilor financiare personalizate care reprezintă acțiuni eligibile conform reglementărilor europene privind crearea Fondului European de Ajustare la Globalizare și sunt prevăzute a se acorda prin programele Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, pentru care se solicită o contribuție financiară din partea Fondului European de Ajustare la Globalizare, în condițiile reglementărilor europene specifice;

- rambursarea împrumuturilor contractate în condițiile legii, precum și plata de dobânzi și comisioane aferente acestora;

- alte cheltuieli prevăzute de legislația în vigoare.

-) finanțarea serviciilor de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale pentru persoanele înregistrate la agențiile pentru ocuparea forței de muncă, care beneficiază în mod gratuit de aceste servicii, precum și a activității de elaborare, actualizare și aprobare a instrumentelor specifice necesare organizării de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, potrivit legii, a evaluării și certificării competențelor dobândite pe alte căi decât cea formală.

Indemnizația de șomaj

Șomerii beneficiază de indemnizație de șomaj dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) au un stagiu de cotizare de minimum 12 luni în ultimele 24 de luni premergătoare datei înregistrării cererii;

b) nu realizează venituri sau realizează, din activități autorizate potrivit legii, venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință, în vigoare;

c) nu îndeplinesc condițiile de pensionare, conform legii;

d) sunt înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă în a căror rază teritorială își au domiciliul sau, după caz, reședința, dacă au avut ultimul loc de muncă ori au realizat venituri în acea localitate.

La stabilirea perioadei de 24 de luni, nu se iau în calcul:

a) perioada de suspendare a raporturilor de muncă sau de serviciu, cu excepția perioadei de incapacitate temporară de muncă în care plata indemnizației se suportă de unitate, conform legii*);

b) perioada de pensionare pentru invaliditate, dacă aceasta nu depășește 12 luni, pentru persoanele prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. g) din legea nr.76/2002;

c) perioada cuprinsă între data suspendării raporturilor de muncă sau de serviciu și data încetării motivului pentru care acestea au fost suspendate, pentru persoanele prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. h) din lege;

d) perioada cuprinsă între data încetării raporturilor de muncă sau de serviciu și data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești de reintegrare în muncă, dacă această perioadă nu depășește 12 luni, pentru persoanele prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. j) din legea nr.76/2002.

Pentru persoanele încadrate cu contract individual de muncă cu timp parțial, stagiul de cotizare prevăzut la alin. (1) lit. a) se stabilește proporțional cu timpul efectiv lucrat, prin cumularea stagiilor realizate în baza contractelor individuale de muncă cu timp parțial.

Pentru persoanele încadrate cu contract de muncă temporară, stagiul de cotizare prevăzut la alin. (1) lit. a) se stabilește în funcție de durata fiecărei misiuni, respectiv de timpul cât persoanele se află la dispoziția agentului de muncă temporară, între misiuni.

Constituie stagiul de cotizare și perioadele pentru care angajatorul este scutit, în condițiile legii, de plata contribuției datorate la bugetul asigurărilor pentru șomaj.

(3) Șomerii prevăzuți la art. 17 alin. (2) beneficiază de indemnizații de șomaj dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) sunt înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă în a căror rază teritorială își au domiciliul;

b) nu realizează venituri sau realizează, din activități autorizate potrivit legii, venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință, în vigoare;

c) nu îndeplinesc condițiile de pensionare, conform legii.

Indemnizația de șomaj se acordă persoanelor prevăzute la art. 17 din legea nr. 76/2002, la cerere, după caz, de la data:

a) încetării raporturilor de muncă;

b) încetării raporturilor de serviciu;

c) încetării mandatului pentru care au fost numite sau alese;

d) expirării duratei sau desfacerii contractului militarilor angajați pe bază de contract.

e) încetării calității de membru cooperativist;

f) încetării contractului de asigurare pentru șomaj;

g) încetării motivului pentru care au fost pensionate;

h) încetării motivului pentru care au fost suspendate raporturile de muncă sau de serviciu;

i) abrogată;

j) rămânerii definitive a hotărârii judecătorești;

k) încetării activității desfășurate exclusiv în baza unui raport juridic, altul decât cele de natura celor prevăzute la lit. a)-e) și lit. g) și h), în considerarea căruia s-a datorat, potrivit legii, contribuția individuală de asigurări pentru șomaj;

- l) expirării perioadei de 60 de zile, prevăzută la art. 17 alin. (2) lit. a);
- m) absolvirii, pentru cazurile prevăzute la art. 17 alin. (2) lit. b);
- n) abrogată;

Indemnizația de șomaj se acordă de la data prevăzută la alin. (1), dacă cererea este înregistrată la agenția pentru ocuparea forței de muncă **în termen de 10 de zile de la această dată.**

Dacă cererea este înregistrată după expirarea termenului de 10 de zile, dar nu mai târziu de 12 luni de la data prevăzută la alin. (1), indemnizația de șomaj se acordă începând cu data înregistrării cererii.

Termenul de maximum 12 luni este termen de decădere din drepturi.

Indemnizația de șomaj se acordă șomerilor prevăzuți la art. 17 alin. (1), pe perioade stabilite diferențiat, în funcție de stagiul de cotizare, după cum urmează:

- a) 6 luni, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin un an;
- b) 9 luni, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 5 ani;
- c) 12 luni, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare mai mare de 10 ani*).

Cuantumul indemnizației de șomaj este o sumă acordată lunar și în mod diferențiat, în funcție de stagiul de cotizare, după cum urmează:

- a) 75% din valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data stabilirii acestuia, pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin un an;
- b) suma prevăzută la lit. a) la care se adaugă o sumă calculată prin aplicarea asupra mediei salariului de bază lunar brut pe ultimele 12 luni de stagiul de cotizare, a unei cote procentuale diferențiate în funcție de stagiul de cotizare.

Cotele procentuale diferențiate în funcție de stagiul de cotizare, sunt:

- a) 3% pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 3 ani;
- b) 5% pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 5 ani;
- c) 7% pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 10 ani;
- d) 10% pentru persoanele cu un stagiul de cotizare de cel puțin 20 de ani.

Pentru persoanele care au fost asigurate în baza unui contract de asigurare pentru șomaj, la determinarea sumei calculate prin aplicarea unei cote procentuale diferențiate în funcție de

stagiul de cotizare, se va avea în vedere venitul lunar declarat în contractul de asigurare pentru șomaj.

Persoanele care beneficiază de indemnizație de șomaj au următoarele obligații:

a) să se prezinte lunar, pe baza programării sau ori de câte ori sunt solicitate, la agenția pentru ocuparea forței de muncă la care sunt înregistrate, pentru a primi sprijin în vederea încadrării în muncă;

b) să comunice în termen de 3 zile agenției pentru ocuparea forței de muncă la care sunt înregistrate orice modificare a condițiilor care au condus la acordarea drepturilor;

c) să participe la serviciile pentru stimularea ocupării și de formare profesională oferite de agenția pentru ocuparea forței de muncă la care sunt înregistrate;

d) să caute activ un loc de muncă.

e) să înștiințeze în scris agenția pentru ocuparea forței de muncă la care sunt înregistrate apariția stării de incapacitate temporară de muncă și datele de identificare, respectiv numele medicului prescriptor și unitatea în care funcționează acesta, în termen de 24 de ore de la data acordării concediului medical. În situația în care apariția stării de incapacitate temporară de muncă a intervenit în zile declarate nelucrătoare sau împlinirea termenului de 24 de ore se realizează în zile declarate nelucrătoare, persoanele care beneficiază de indemnizație de șomaj au obligația de a înștiința agenția pentru ocuparea forței de muncă la care sunt înregistrate, în prima zi lucrătoare.

Obligația prevăzută la lit. c) nu se aplică în situația în care persoanele care beneficiază de indemnizație de șomaj participă la programe de formare profesională, organizate în condițiile legii, a căror finanțare este asigurată din asistența financiară nerambursabilă primită de România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, prin intermediul Fondului european de dezvoltare regională, Fondului social european și Fondului de coeziune. Obligația nu se aplică pe perioada în care persoanele participă la aceste programe de formare profesională, în condițiile în care, anterior includerii în cadrul acestor programe, nu au fost cuprinse în serviciile pentru stimularea ocupării forței de muncă și de formare profesională oferite de agenția pentru ocuparea forței de muncă și se află în perioada de acordare a acestor servicii.

Somerii indemnizati au obligația să prezinte lunar, la data programării prevăzute la lit. a), agenției pentru ocuparea forței de muncă la care sunt înregistrate dovada participării lor la programe de formare profesională a căror finanțare este asigurată din asistența financiară nerambursabilă primită de România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, prin intermediul Fondului european de dezvoltare regională, Fondului social european și Fondului de coeziune, sau, după caz, dovada participării la examenul de absolvire a acestora.

Angajatorii care au încadrat în muncă, conform legii, persoane din rândul beneficiarilor de indemnizații de șomaj au obligația de a anunța în termen de 3 zile agențiile pentru ocuparea forței de muncă la care aceștia au fost înregistrați.

Obligația revine și caselor teritoriale de pensii care au stabilit și au pus în plată pensiile cuvenite beneficiarilor de indemnizație de șomaj.

Nu beneficiază de indemnizație de șomaj persoanele care, la data solicitării dreptului, refuză un loc de muncă potrivit pregătirii sau nivelului studiilor sau refuză participarea la servicii pentru stimularea ocupării și de formare profesională oferite de agențiile pentru ocuparea forței de muncă.

Nu beneficiază de indemnizație de șomaj absolvenții care, la data solicitării dreptului, urmează o formă de învățământ.

Nu beneficiază de indemnizație de șomaj absolvenții licențiați ai facultăților de medicină, medicină dentară și farmacie care, la data solicitării dreptului, au promovat concursul național de rezidențiat pe locuri sau pe posturi, în condițiile legii.

Încetarea plății indemnizațiilor de șomaj acordate beneficiarilor are loc după cum urmează:

a) la data încadrării în muncă, conform legii, pe perioadă nedeterminată sau pe perioadă determinată mai mare de 12 luni;

b) la data când realizează, din activități autorizate potrivit legii, venituri lunare mai mari decât valoarea indicatorului social de referință, în vigoare;

c) la 90 de zile de la data emiterii autorizației de funcționare pentru a desfășura activități independente sau a certificatului de înmatriculare, conform legii, dacă realizează venituri lunare mai mari decât valoarea indicatorului social de referință, în vigoare;

d) la data refuzului nejustificat de a se încadra într-un loc de muncă conform pregătirii sau nivelului studiilor;

e) la data refuzului nejustificat de a participa la servicii pentru stimularea ocupării și de formare profesională sau la data întreruperii acestora din motive imputabile persoanei;

f) dacă perioada de pensionare pentru invaliditate depășește 12 luni;

g) la data îndeplinirii condițiilor de pensionare pentru limita de vârstă, de la data solicitării pensiei anticipate sau la data când pensia de invaliditate devine nerevizuibilă;

- h) la data plecării din țară a beneficiarului pentru o perioadă mai mare de 3 luni;
 - i) la data începerii executării unei pedepse privative de libertate pentru o perioadă mai mare de 12 luni;
 - j) în cazul decesului beneficiarului;
 - k) la expirarea termenelor prevăzute la art. 45 alin. (2), (3) și (3¹) din legea nr.76/2002;
 - l) la expirarea termenelor prevăzute la art. 39 alin. (1), respectiv la art. 40 alin. (1) din legea nr.76/2002;;
 - m) la data admiterii într-o formă de învățământ, în cazul persoanelor asimilate șomerilor, prevăzute la art. 17 alin. (2) lit. a) și b) din legea 76/2002.
- n) la data de la care își începe desfășurarea activității în funcții electivă sau la data la care sunt numite în cadrul autorității executive, legislative ori judecătorești, pe durata mandatului;
- o) la data angajării, conform legii, pe bază de contract, în situația soldaților și gradaților voluntari;
- p) la data promovării concursului național de rezidențiat pe locuri sau pe posturi, în condițiile legii;
- q) de la data la care desfășoară o activitate pentru o perioadă mai mare de 12 luni, în baza unui raport juridic în considerarea căruia se realizează venituri din drepturi de autor și drepturi conexe definite potrivit art. 7 alin. (1) pct. 13¹ din Legea nr. 571/2003, cu modificările și completările ulterioare, și/sau venituri din contracte/convenții încheiate potrivit Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, denumită în continuare Codul civil, sau în temeiul Legii nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau al Legii nr. 53/1991 privind indemnizațiile și celelalte drepturi ale senatorilor și deputaților, precum și salarizarea personalului din aparatul Parlamentului României, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Suspendarea plății indemnizațiilor de șomaj acordate beneficiarilor are loc după cum urmează:

- a) la data la care nu și-a îndeplinit obligația prevăzută la art. 41 alin. (1) lit. a);
- b) pe perioada îndeplinirii serviciului militar activ;
- c) la data încadrării în muncă, conform legii, pe perioadă determinată de cel mult 12 luni;
- d) la data obținerii autorizării pentru menținerea plății indemnizației de șomaj, la cererea persoanei care se deplasează în interiorul Uniunii Europene, Spațiului Economic European sau în

Elveția pentru a căuta un loc de muncă și dorește să își mențină plata indemnizației de șomaj, conform prevederilor legale, pe o perioadă de maximum 3 luni sau, după caz, 6 luni, cu aprobarea agenției pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială își are, după caz, domiciliul sau reședința;

e) pe perioada în care este arestat preventiv sau pentru executarea unei pedepse privative de libertate de până la 12 luni;

f) la data pensionării pentru invaliditate;

g) pe perioada acordării indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă, a indemnizației de maternitate și a indemnizației pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani, respectiv de 3 ani sau 7 ani, în cazul copilului cu handicap;

h) pe perioada incapacității temporare de muncă mai mare de 3 zile datorită accidentelor survenite în perioada cursurilor de calificare, recalificare, perfecționare sau, după caz, a altor forme de pregătire profesională, în timpul și din cauza practicii profesionale;

i) pe perioada acordării plăților compensatorii, potrivit legii, în situația în care aceste drepturi bănești se acordă din bugetul asigurărilor pentru șomaj;

j) la data plecării din țară pe o perioadă mai mică de 3 luni, la cererea persoanei, în situația în care plata indemnizației de șomaj nu se suspendă în condițiile lit. d);

k) la data începerii desfășurării unei activități pentru o perioadă mai mică de 12 luni, în baza unui raport juridic în considerarea căruia se realizează venituri din drepturi de autor și drepturi conexe definite potrivit art. 7 alin. (1) pct. 13¹ din Legea nr. 571/2003, cu modificările și completările ulterioare, și/sau venituri din contracte/convenții încheiate potrivit Codului civil sau în temeiul Legii nr. 96/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau al Legii nr. 53/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare. (2) Repunerea în plată, după suspendarea în condițiile alin. (1) lit. a), se face de la data depunerii cererii beneficiarului, dar nu mai târziu de 60 de zile calendaristice de la data suspendării.

Repunerea în plată, după suspendarea în condițiile alin. (1) lit. b), c), e)-i) și k), se face de la data depunerii cererii beneficiarului, dar nu mai târziu de 30 de zile calendaristice de la data încetării situației care a condus la suspendare.

Repunerea în plată, după suspendarea în condițiile alin. (1) lit. d), se face, după caz, astfel:

a) de la data depunerii cererii beneficiarului, dar nu mai târziu de 3 luni de la data suspendării, în situația în care persoanei îi sunt incidente dispozițiile referitoare la prestația de șomaj prevăzute de reglementările Uniunii Europene cu privire la aplicarea regimurilor de securitate socială a salariaților, lucrătorilor independenți și membrilor familiilor acestora care se deplasează în interiorul Uniunii Europene, precum și măsurile adoptate, potrivit legii, în aplicarea acestor reglementări europene;

b) de la data stabilită conform reglementărilor Uniunii Europene privind coordonarea sistemelor de securitate socială, precum și măsurilor adoptate, potrivit legii, în aplicarea acestor

reglementări europene, dar nu mai târziu de 3 luni de la data suspendării, în situația în care persoanei îi sunt incidente dispozițiile referitoare la prestația de șomaj prevăzute de reglementările europene privind coordonarea sistemelor de securitate socială, precum și măsurile adoptate, potrivit legii, în aplicarea acestor reglementări europene sau, după caz, 6 luni, cu aprobarea agenției pentru ocuparea forței de muncă în a cărei rază teritorială își are, după caz, domiciliul sau reședința.

Beneficiarii de indemnizație de șomaj sunt asigurați în sistemul asigurărilor sociale de stat și în sistemul asigurărilor sociale de sănătate și beneficiază de toate drepturile prevăzute de lege pentru asigurații acestor sisteme.

Contribuția pentru asigurările sociale de stat și contribuția pentru asigurările sociale de sănătate se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj și se virează caselor de asigurări respective de către agențiile pentru ocuparea forței de muncă.

Drepturile de asigurări sociale de stat ale persoanelor beneficiare de indemnizație de șomaj se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat.

Pentru contribuțiile de asigurări sociale obligatorii, care se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj și se plătesc pentru drepturile la indemnizație de șomaj și alte drepturi bănești, stabilite și acordate din bugetul asigurărilor pentru șomaj pentru perioadele anterioare lunii în care se plătesc drepturile respective, în condițiile legii, nu se datorează dobânzi și penalități de întârziere.

În cazul concedierilor colective, angajatorii au obligația să înștiințeze agențiile pentru ocuparea forței de muncă în vederea adoptării unor măsuri pentru combaterea șomajului și prevenirea efectelor sociale nefavorabile ale acestor concedieri.

Angajatorii sunt obligați să acorde preaviz, conform prevederilor Codului muncii sau ale contractului colectiv de muncă, angajaților care urmează să fie disponibilizați.

În perioada preavizului angajații vor participa la serviciile de preconcediere realizate de agențiile pentru ocuparea forței de muncă ori de alți furnizori de servicii de ocupare din sectorului public sau privat, acreditați, selectați de către acestea, în condițiile legii.

În vederea realizării serviciilor de preconcediere, angajatorii aflați în situațiile prevăzute la art. 49 sunt obligați să înștiințeze agențiile pentru ocuparea forței de muncă cu cel puțin 30 de zile calendaristice anterioare emiterii deciziilor de concediere.

În sensul prezentei legi, constituie servicii de preconcediere, în principal, următoarele activități:

- a) informarea privind prevederile legale referitoare la protecția șomerilor și acordarea

serviciilor de ocupare și de formare profesională;

b) plasarea pe locurile de muncă vacante existente pe plan local și instruirea în modalități de căutare a unui loc de muncă;

c) reorientarea profesională în cadrul unității sau prin cursuri de formare de scurtă durată;

d) sondarea opiniei salariaților și consilierea acestora cu privire la măsurile de combatere a șomajului.

De serviciile de preconcediere pot beneficia, la cerere, și alte persoane amenințate de riscul de a deveni șomeri.

Măsurile pentru stimularea ocupării forței de muncă vizează:

a) creșterea șanselor de ocupare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă;

b) stimularea angajatorilor pentru încadrarea în muncă a șomerilor și crearea de noi locuri de muncă.

c) promovarea participării pe piața muncii a tinerilor cu risc de marginalizare socială.

Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă se realizează de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, în principal, prin:

a) informarea și consilierea profesională;

b) medierea muncii;

c) formarea profesională;

c¹) evaluarea și certificarea competențelor profesionale dobândite pe alte căi decât cele formale;

d) consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri;

e) completarea veniturilor salariale ale angajaților;

f) stimularea mobilității forței de muncă.

Informarea și consilierea profesională constituie un ansamblu de servicii acordate în mod gratuit persoanelor în căutarea unui loc de muncă, care au ca scop:

a) furnizarea de informații privind piața muncii și evoluția ocupațiilor;

b) profilarea și încadrarea în nivelul de ocupabilitate: ușor ocupabil, mediu ocupabil, greu ocupabil și foarte greu ocupabil;

c) dezvoltarea abilității și încrederii în sine a persoanelor în căutarea unui loc de muncă, în vederea luării de către acestea a deciziei privind propria carieră;

d) instruirea în metode și tehnici de căutare a unui loc de muncă;

e) îndrumarea pe parcursul procesului de integrare socioprofesională la noul loc de muncă.

Serviciile se realizează în cadrul agențiilor pentru ocuparea forței de muncă, iar serviciile prevăzute la alin. (1) lit. a), c)-e) se pot realiza și de furnizori de servicii din sectorul public sau

privat acreditați.

Persoanele cărora le-a fost stabilit nivelul de ocupabilitate greu și foarte greu ca urmare a profilării pot beneficia de serviciile prevăzute la lit. e) după încadrarea în muncă pe o perioadă de maximum 3 luni, cu acordul angajatorului.

Medierea muncii

Medierea muncii este activitatea prin care se realizează punerea în legătură a angajatorilor cu persoanele în căutarea unui loc de muncă, în vederea stabilirii de raporturi de muncă sau de serviciu.

Agențiile pentru ocuparea forței de muncă au obligația de a identifica locurile de muncă vacante la angajatori și a le face cunoscute persoanelor în căutarea unui loc de muncă.

Serviciile de mediere pentru persoanele în căutarea unui loc de muncă se acordă gratuit de către agențiile pentru ocuparea forței de muncă și constau în:

- a) informații privind locurile de muncă vacante și condițiile de ocupare a acestora prin publicarea, afișarea, organizarea de burse ale locurilor de muncă;
- b) mediere electronică având ca scop punerea automată în corespondență a cererilor și ofertelor de locuri de muncă prin intermediul tehnicii de calcul;
- c) preselecția candidaților corespunzător cerințelor locurilor de muncă oferite și în concordanță cu pregătirea, aptitudinile, experiența și cu interesele acestora.

Formarea profesională

Persoanele în căutarea unui loc de muncă pot participa la programe de formare profesională care să le asigure creșterea și diversificarea competențelor profesionale în scopul asigurării mobilității și reintegrării pe piața muncii.

Programele de formare profesională asigură, conform legii, inițierea, calificarea, recalificarea, perfecționarea și specializarea persoanelor în căutarea unui loc de muncă.

Formarea profesională a persoanelor în căutarea unui loc de muncă se face ținându-se seama de cerințele de moment și de perspectiva ale pieței muncii și în concordanță cu opțiunile și aptitudinile individuale ale persoanelor respective.

Formele prin care se realizează formarea profesională a persoanelor în căutarea unui loc de muncă sunt: cursuri, stagii de practică și specializare, precum și alte forme, în condițiile legii.

Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, care beneficiază în mod gratuit de servicii de formare profesională, au următoarele drepturi:

a) să beneficieze de pregătire teoretică și practică pe toată durata cursului și să susțină, gratuit, de cel mult două ori examenul de absolvire la finalizarea acestuia;

b) să beneficieze de rechizite și materiale de instruire și să primească în folosință manuale;

c) să beneficieze, dacă este cazul, de echipament de protecție pe timpul instruirii practice;

d) să beneficieze, pentru traseul de la domiciliu la unitatea de pregătire, de abonament gratuit pe mijloacele de transport în comun sau, după caz, de decontarea cheltuielilor de transport, pentru cel mult 4 deplasări în cursul unei luni, dacă nu se pot deplasa zilnic la unitatea de pregătire, în condițiile prevăzute de reglementările în vigoare pentru salariații instituțiilor publice și regiilor autonome cu specific deosebit, pe perioada delegării și detașării în altă localitate, precum și în cazul deplasării, în cadrul localității, în interesul serviciului, precum și de abonament gratuit pe mijloacele de transport în comun pe traseul de la unitatea de cazare la unitatea de pregătire.

Completarea veniturilor salariale ale angajaților

Persoanele prevăzute la art. 17 alin. (1), cărora li s-a stabilit dreptul la indemnizația de șomaj, potrivit legii, și care se angajează cu normă întreagă, conform prevederilor legale în vigoare, și, ca urmare a angajării, le încetează plata indemnizației de șomaj, beneficiază, din momentul angajării până la sfârșitul perioadei pentru care erau îndreptățite să primească indemnizația de șomaj, de o sumă lunară, acordată din bugetul asigurărilor pentru șomaj, reprezentând 30% din cuantumul indemnizației de șomaj, stabilită și, după caz, reactualizată conform legii.

Absolvenții instituțiilor de învățământ și absolvenții școlilor speciale, în vârstă de minimum 16 ani, înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă, în situația în care se angajează cu normă întreagă, pentru o perioadă mai mare de 12 luni, beneficiază, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de o primă de încadrare egală cu valoarea indicatorului social de referință în vigoare la data încadrării.

Absolvenții cărora li s-a stabilit dreptul la indemnizație de șomaj și se angajează în perioada de acordare a indemnizației, în condițiile prevăzute la alin. (1), beneficiază, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de o sumă egală cu indemnizația de șomaj la care ar fi avut dreptul, în condițiile legii, până la expirarea perioadei de acordare a acesteia, dacă nu s-ar fi angajat.

Stimularea mobilității forței de muncă

Persoanele înregistrate ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă și care se încadrează în muncă, potrivit legii, într-o localitate situată la o distanță mai mare de 15 km de localitatea în care își au domiciliul sau reședința, pot beneficia de o primă de încadrare, neimpozabilă.

Cuantumul primei se calculează la 0,5 lei/km, dar nu mai mult de 55 lei/zi, proporțional cu numărul de zile în care persoanele în cauză desfășoară efectiv activitatea la angajatorul la care se realizează încadrarea în muncă.

Prima de încadrare se acordă pe o perioadă de 12 luni.

Prima de instalare

Persoanele înregistrate ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă care se încadrează în muncă, potrivit legii, într-o altă localitate situată la o distanță mai mare de 50 km față de localitatea în care își au domiciliul sau reședința și, ca urmare a acestui fapt, își schimbă domiciliul ori își stabilesc reședința în localitatea respectivă sau în localitățile învecinate acestora pot beneficia de o primă de instalare, neimpozabilă, destinată stimulării încadrării în muncă, asigurării cheltuielilor pentru locuire în noul domiciliu sau noua reședință, și/sau pentru reîntregirea familiei, după caz.

Prima de instalare se acordă în cuantum diferențiat, astfel:

a) 12.500 lei pentru persoanele înregistrate ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă și care se încadrează în muncă, potrivit legii, într-o altă localitate și, ca urmare a acestui fapt, își schimbă domiciliul sau își stabilesc reședința;

b) 15.500 lei pentru persoanele prevăzute la lit. a), care își schimbă domiciliul sau își stabilesc reședința, în situația în care sunt însoțite de membrii familiei în sensul Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, iar în cazul familiei monoparentale, în situația în care sunt însoțite de copilul sau copiii aflați în întreținere.

În cazul în care ambii soți îndeplinesc condițiile de acordare a primei de instalare, unul va primi suma prevăzută la lit. a), iar celălalt va primi o primă de instalare în cuantum de 3.500 lei.

Prima de instalare se acordă și persoanelor de cetățenie română care și-au exercitat dreptul la liberă circulație a lucrătorilor în spațiul Uniunii Europene și Spațiul Economic European pe o perioadă de cel puțin 36 luni.

Prima de relocare

Persoanele înregistrate ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă care se încadrează în muncă, potrivit legii, într-o altă localitate situată la o distanță mai mare de 50 km față de localitatea în care își au domiciliul sau reședința și, ca urmare a acestui fapt, își schimbă domiciliul sau își stabilesc reședința în localitatea respectivă sau în localitățile învecinate

acesteia, beneficiază de o primă de relocare, neimpozabilă, acordată din bugetul asigurărilor pentru șomaj, egală cu 75% din suma destinată asigurării cheltuielilor pentru locuire în noul domiciliu sau noua reședință, dar nu mai mult de 900 de lei.

Prima de relocare se acordă persoanelor ale căror venituri nete lunare realizate de către acestea în situația în care sunt persoane singure sau împreună cu familiile acestora nu depășesc suma de 5.000 lei/lună.

Persoanele singure și familiile sunt definite în sensul art. 2 din Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare.

Prin sintagma cheltuieli pentru locuire se înțelege cheltuielile necesare pentru plata chiriei și a utilităților în noul domiciliu sau noua reședință.

În situația în care angajatorul sau autoritățile administrației publice locale sau centrale asigură locuința de serviciu sau suportarea cheltuielilor aferente chiriei din fonduri ale angajatorului sau fonduri publice, prima de relocare nu se acordă.

Prima de relocare stabilită în cuantumul prevăzut se acordă lunar, pe o perioadă de cel mult 36 de luni.

Stimularea angajatorilor pentru încadrarea în muncă a șomerilor se realizează prin:

- a) subvenționarea locurilor de muncă;
- b) acordarea de credite în condiții avantajoase în vederea creării de noi locuri de muncă;
- c) acordarea unor facilități.

Subvenționarea locurilor de muncă;

Angajatorii care încadrează în muncă, pe durată nedeterminată, absolvenți ai unor instituții de învățământ primesc lunar, pe o perioadă de 12 luni, pentru fiecare absolvent încadrat, o sumă în cuantum de 900 lei.

Angajatorii care încadrează în muncă pe durată nedeterminată absolvenți din rândul persoanelor cu handicap primesc lunar, pentru fiecare absolvent, suma de 900 lei pe o perioadă de 18 luni.

Angajatorii care încadrează în muncă, pe perioadă nedeterminată, șomeri în vârstă de peste 45 de ani, șomeri care sunt părinți unici susținători ai familiilor monoparentale, șomeri de lungă durată sau tineri NEET primesc lunar, pe o perioadă de 12 luni, pentru fiecare persoană angajată din aceste categorii, o sumă în cuantum de 900 lei, cu obligația menținerii raporturilor de muncă sau de serviciu cel puțin 18 luni.

De facilitățile prevăzute beneficiază și angajatorii care, în raport cu numărul de angajați, și-au îndeplinit obligația, potrivit legii, de a încadra în muncă persoane cu handicap, precum și angajatorii care nu au această obligație legală, dacă încadrează în muncă pe durată nedeterminată persoane cu handicap și le mențin raporturile de muncă sau de serviciu cel puțin 18 luni.

Facilitățile prevăzute se acordă angajatorilor și în situația în care, în perioada acordării acestora sau în cea în care există obligația legală de menținere a raporturilor de muncă,

persoanele beneficiare nu mai au statut de părinte unic susținător al familiei monoparentale sau statut de persoană cu handicap, după caz.

Facilități acordate angajatorilor

Angajatorii care încadrează în muncă persoane din rândul șomerilor, pe care le mențin în activitate pe o perioadă de cel puțin 6 luni de la data angajării, beneficiază de reducerea sumei reprezentând contribuția datorată de angajator la bugetul asigurărilor pentru șomaj, potrivit legii.

Reducerea contribuției se acordă începând din anul fiscal următor, pentru o perioadă de 6 luni, și constă în diminuarea sumei datorate lunar cu 0,5% pentru fiecare procent din ponderea personalului nou-angajat în condițiile prevăzute la alin. (1) din numărul mediu scriptic de personal încadrat cu contract individual de muncă din anul respectiv.

Angajatorii care încadrează tineri cu risc de marginalizare socială, și care beneficiază de acompaniament social personalizat în baza unui contract de solidaritate, denumiți angajatori de inserție, beneficiază lunar, conform prevederilor legale, pentru fiecare persoană din această categorie, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de o sumă egală cu salariul de bază stabilit la data angajării tinerilor, dar nu mai mult de două ori valoarea indicatorului social de referință, în vigoare la data încadrării în muncă, până la expirarea duratei contractului de solidaritate.

Realizarea politicilor, strategiilor, planurilor și programelor privind ocuparea forței de muncă și formarea profesională a șomerilor se înfăptuiește, în principal, prin intermediul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Pentru realizarea serviciilor de ocupare și formare profesională Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă va respecta:

- a) accesul nediscriminatoriu la serviciile prestate în domeniul ocupării și formării profesionale;
- b) neutralitatea în posibilele interese divergente dintre angajatori și forța de muncă;
- c) orientarea activității către nevoile persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și ale angajatorilor care se adresează Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, prin întocmirea planurilor individuale de acțiune și promovarea unor servicii rapide și de calitate;
- d) respectarea caracterului concurențial al activităților de pe piața muncii;
- e) confidențialitatea datelor personale ale persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă înregistrate în evidența Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă;
- f) transparența în activitatea desfășurată și în privința rezultatelor obținute;
- g) descentralizarea serviciilor și a procesului de luare a deciziilor;
- h) adaptabilitatea serviciilor la modificările din mediul social și economic.

(3) Prelucrarea datelor cu caracter personal se face cu respectarea dispozițiilor Legii nr.

677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.